

УДК 504 (37.033)

Шумілова А.В. (Україна, Харків)

**ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ШКОЛЯРІВ ПІД ВПЛИВОМ
ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЗАХОДІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ
«СЛОБОЖАНСЬКИЙ»**

Одним із напрямків вирішення екологічних проблем у світі є формування екологічної культури особистості у населення, виховання у кожного школяра позитивного та бережливого ставлення до навколишнього природного середовища, адже ще 50-х роках ХХ століття зазначав В.О.Сухомлинський, "у дитини, яка вихована в умовах дефіциту спілкування з природою, розвивається емоційна глухота, агресивність у ставленні як до людей, так і до об'єктів природи".

Екологічна освіта – це неперервний процес засвоєння цінностей і понять, які спрямовані на формування умінь і стосунків, необхідних для осмислення і оцінки взаємозв'язків між людьми, їхньою культурою і навколишнім середовищем, що передбачають розвиток умінь приймати екологічно доцільні рішення і мають на меті засвоєння правил поведінки в навколишньому середовищі.

Мета екологічної освіти і виховання – формування системи наукових знань, поглядів і переконань, які закладають основи відповідального та дієвого ставлення до навколишнього природного середовища.

Найбільш дієвим є постійне проведення роз'яснювальних робіт серед населення про проблеми утилізації сміття, чи раціонального використання природних ресурсів. Та головне це надати всі докази того що необхідно зберігати природу для нащадків. Для результативного проведення таких заходів необхідно залучати відео та фото матеріали для кращого сприйняття інформації, наголошувати на наслідки, котрі можуть стати вже завтра і що може чекати людину через 10, 20, 100 років.

Для оцінки еволюції екологічної свідомості дітей в наслідок системного відвідування просвітницьких заходів, що проводяться Національним природним парком «Слобожанський» проведено експеримент у два етапи.

В першому етапі експерименту – перед початком занять у НПП проведено фонове тестування на визначення рівня екологічної освіченості школярів відповідно віковій категорії. Для цього відібрано 4 групи дітей Краснокутської гімназії по 20 чоловік, котрі навчаються в 2, 5, 8, 11 класах. Всім запропоновано дати відповіді на запитання анкети. За результатами анкетування встановлено, що:

- згідно шкільної програми діти 4 групи (11 клас) мають найбільше знань про природні комплекси та відносяться до природи по-споживацькому, як до ресурсу життя;
- діти 1 та 2 групи (2 та 5 клас) знають, що необхідно зберігати природу, але навіщо – не можуть сформулювати думку. Це говорить про недостатність знань про природу.

Протягом 2014/2015 навчального року систематично проведено еколого-природоохоронні заходи з учнями вищевказаних 4 груп. Кожна група відвідала ряд лекцій з використанням презентаційного матеріалу, взяла участь в 3-х екологічних акціях. Для кожної групи надавалася одна інформація але з урахуванням віку школяра.

Після проведення екологічних просвітницьких заходів, вдруге проведено тестування всіх 4 груп. За результатами заповнення анкет встановлено, що діти 1 та 2 групи протягом навчального року підняли рівень своїх знань про природні комплекси і під час лекцій гарно сприймають інформацію, котра розрахована для 3 групи дітей за шкільною програмою. 3 та 4 група також доповнила свої знання про природні комплекси та за рахунок участі в еколого-освітніх та природоохоронних заходах та акціях підняли рівень значимості природи для людини, змінили відношення до природних ресурсів країни.

Свідоме і бережливе ставлення кожної людини до природи можливе тільки при наявності у неї екологічної культури, широких екологічних знань про рослинний та тваринний світ, та закономірності розвитку природи, знайомства із загадковим світом тварин, рослин.